

Maria Wilczyńska

PÓŁ WIEKU BIBLIOTEKI UMCS (Okolicznościowe wystąpienie przedstawiciela pracowników Biblioteki Głównej)

Przypadł mi w udziale zaszczyt zaprezentowania Państwu osiągnięć Biblioteki minionego 50-lecia. Zaszczyt podyktowany tym, że należę do nielicznej grupy obecnie zatrudnionych pracowników, których całe zawodowe życie związane jest z tą instytucją, a doświadczenia zawodowe poprzedziły 5-letnie doświadczenia użytkownika tej Biblioteki – studentki studiów humanistycznych II połowy lat 50., kiedy to Biblioteka miała do zaoferowania bardzo skromny warsztat humanistyczny, a rozrzucone w różnych punktach miasta agendy i magazyny nie sprzyjały szybkiemu dotarciu do materiałów bibliotecznych.

Tak więc moja, prawie 40-letnia, obecność w tej instytucji pozwala mi wystąpić niejako z pozycji świadka jej historii, rozwoju i przemian.

Każdy jubileusz jest okazją do refleksji i podsumowania minionego czasu. Również obecny jubileusz, zamykający pół wieku istnienia Biblioteki, stwarza okazję do krótkiego chociażby przedstawienia jej dorobku i osiągnięć. Czasem potrzebne są takie szczególne okoliczności, żeby zatrzymać się na chwilę i popatrzeć wstecz, popatrzeć na to, co przez lata swojej pracy wnieśliśmy w rozwój tej instytucji, by przywołać te wartości pracy ludzkiej i twórcze postawy, które może należałoby odświeżyć i przywrócić dniom dzisiejszym, a przede wszystkim, żeby przywołać w pamięci ludzi, których praca na trwale wpisała się w dzieje tej Biblioteki. Wszak Biblioteka to nie tylko zbiory i pomieszczenia, to również ludzie. Od ich wiedzy, fachowości, inicjatyw, poziomu i jakości wykonywanych prac zależy ocena instytucji, zarówno w środowisku, jak i na płaszczyźnie ogólnobibliotecznej.

W czasie minionego półwiecza przez wszystkie stanowiska pracy Biblioteki przeszło wielu pracowników. Dla części z nich okres pracy zawodowej przypadł na pierwsze 20-lecie, kiedy to w niezwykle trudnych warunkach, dzisiaj nawet niewyobrażalnych dla młodszego pokolenia bibliotekarzy, rozpoczynających swoją pracę przy końcu lat 60. już w nowym budynku – stworzyli bibliotekę uczelnianą, pełną w swoim strukturalnym kształcie, realizującą całość zadań wynikających z jej funkcji. To ich ofiarna i pełna zaangażowania praca sprawiła, że już w pierwszym swoim dwudziestoleciu Biblioteka UMCS znalazła się wśród liczących się bibliotek uczelnianych w kraju. Wielu pracowników wniosło swój wkład pracy w dalszy rozwój i budowało kolejne dziesię-

ciolecia na różnych odcinkach działalności Biblioteki, pomnażając osiągnięcia poprzednich lat. To również ich praca i wiedza trwale wpisała się w dorobek minionego okresu.

Miała Biblioteka w różnych okresach kierowników o dużej wiedzy, profesjonalistów w bibliotekarstwie, którzy tworzyli, modyfikowali i udoskonalali warsztat pracy bibliotecznej; nie tylko rozwijali działalność podstawową na płaszczyźnie gromadzenia, opracowania i udostępniania zbiorów, ale organizowali nowe kierunki i formy działalności, takie jak: informacja naukowa, praca dydaktyczna, naukowo-badawcza i wydawnicza, reprograficzna, tworzyli warsztat pracy naukowej i dydaktycznej w postaci zbiorów specjalnych. Swoją postawą uczyli szacunku dla pracy, pokory, odpowiedzialności i zaangażowania, a także przywiązania do zawodu i instytucji. Z ich inspiracji i fachowej wiedzy przekazywanej przez lata niejednokrotnie do dziś czerpiemy.

W swoim półwieczu miała również kilku dyrektorów i wicedyrektorów, którzy w czasie swej dłuższej lub krótszej, trudniejszej lub przypadającej na lepsze, bardziej sprzyjające warunki kadencji, wnosili nowe spojrzenie na sprawy biblioteczne, podejmowali nowatorskie inicjatywy organizacyjne, inspirowali perspektywiczne działania, przyczyniali się do rozwoju Biblioteki i jej prestiżu w środowisku uczelnianym i bibliotekarskim. Pozwolę sobie przypomnieć kolejnych dyrektorów: mgr Władysław Skoczylas (1946–1951), mgr Jerzy Panas (1951–1953), mgr Tadeusz Smółka, st. kustosz dypl. (1953–1970), doc. dr Jan Gurba (1970–1975), dr Zdzisław Kowalski, st. kustosz dypl. (1976–1981), dr Mieczysław Wieliczko (1982–1984), mgr Jadwiga Olczak, st. kustosz dypl. (1984–1991) i mgr Teresa Gaworczyk, st. kustosz dypl. (1991–1994). Z każdej kadencji i każdej osobowości wpisało się coś na trwale w życie tej instytucji i funkcjonuje nadal w codziennej pracy.

Niech mi będzie wolno w tym miejscu prosić Państwa, żebyśmy chwilą ciszy uczcili pamięć tych wszystkich Pracowników, zatrudnionych na różnych stanowiskach pracy bibliotecznej w minionym okresie, którzy nie doczekali tego jubileuszu i nie mogą dzielić satysfakcji wspólnego sukcesu, a których nieobecność w takich chwilach odczuwa się w sposób szczególny.

Oficjalnie Biblioteka zaczęła funkcjonować z dniem 1 X 1945 r., kiedy otrzymała pierwsze dwa etaty (w tym kierowniczy), własne pomieszczenie i status jednostki uczelnianej, jakkolwiek decyzję organizowania Biblioteki podjęto wkrótce po powołaniu 23 X 1944 r. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Pierwsze prace organizacyjne powierzono wówczas prof. dr. Narcyzowi Łubnickiemu, kierownikowi Katedry Filozofii na Wydziale Przyrodniczym, który z pomocą wielu innych pracowników naukowych, zainteresowanych zgromadzeniem niezbędnej literatury na potrzeby powstałych zakładów, prowadził je do października 1945 r. Powoływano Bibliotekę jako jedną z pierwszych jednostek nowo powstającej Uczelni, zdając sobie sprawę, że nie może istnieć uniwersytet bez tego podstawo-

wego warsztatu naukowo-dydaktycznego. Organizowano ją od zera, od pierwszej książki. Nie miała szczęścia, jak niektóre wówczas powstające biblioteki, oprzeć się na wcześniej zgromadzonych lub przejętych, uporządkowanych zbiorach bibliotecznych. Wpływające z kraju i zagranicy dary, a także przydziały z tzw. „zbiorów zabezpieczonych”, w niewielkim stopniu odpowiadały ówczesnemu zapotrzebowaniu, natomiast przysparzały kłopotów z ich przechowywaniem. Małe możliwości rynkowe i nikłe finansowe powodowały, że kupno krajowe także nie zaspokajało potrzeb powstałych na Uczelni kierunków studiów.

Przez wiele lat stałą uciążliwością było dostosowywanie polityki gromadzenia zbiorów do często zmieniającej się struktury Uczelni na skutek wyodrębniania się istniejących wydziałów w samodzielne uczelnie oraz powoływania nowych wydziałów i kierunków studiów. Księgozbiór Biblioteki o profilu matematyczno-przyrodniczym w pierwszych latach, już na przełomie lat 40. i 50. musiał być rozszerzony o zbiory humanistyczne i wydawnictwa z dziedziny nauk społecznych dla powołanego Wydziału Prawa i wkrótce Wydziału Humanistycznego. Wiele wysiłku należało włożyć w zgromadzenie niezbędnej literatury z tego zakresu oraz naukowych czasopism retrospektywnych z okresu międzywojennego. Duże znaczenie dla kształtowania się księgozbioru miało przyznanie w 1954 r. pełnego ustawowego egzemplarza obowiązkowego na wszystkie druki krajowe, co zapewniło stały dopływ bieżących wydawnictw krajowych. Był to jednocześnie czynnik kształtujący uniwersalny charakter zbiorów. Droga kupna księgarskiego i antykwarycznego, z czasem również zagranicznego, poszerzano zasób wg ustalonej polityki gromadzenia, dostosowanej do potrzeb naukowo-dydaktycznych Uczelni. W ten sposób powstały duże zespoły dzieł treści ogólnej oraz wydzielony księgozbiór wieloegzemplarzowych podręczników akademickich, monografii i dzieł podstawowych z różnych dziedzin wiedzy. Równolegle kompletowano księgozbiory dla potrzeb zakładów, które z czasem stały się podstawą do utworzenia sieci bibliotek zakładowych.

W życiu Biblioteki ważną, a nawet przełomową datą, stał się rok 1968 z dwóch powodów:

- dla dalszego jej funkcjonowania ogromne znaczenie miało oddanie do użytku nowego gmachu,
- dla polityki gromadzenia przyniósł pewną stabilizację, gdyż w zasadzie struktura i charakter uczelni zostały określone, a późniejsze zmiany, wynikające z rozwoju uczelni, nie wpływały drastycznie na zmianę polityki, lecz tylko poszerzały jej ramy.

Nie można pominąć faktu, że oddanie do użytku nowego gmachu bibliotecznego zakończyło prawie 20-letni okres borykania się z problemami lokalowymi. Starania o jego budowę podjęto już na początku lat 50.; był nawet w planach inwestycyjnych na lata 1955–1960, ale został skreślony na korzyść budowy dla Wydziału BiNoZ. Wiele starań musiały dokonać Władze UMCS, a także pozo-

stałych uczelni Lublina, wsparte przez władze miasta, by została podjęta w 1958 r. Uchwała Rady Ministrów o budowie tzw. biblioteki międzuczelnianej dla 4 bibliotek. Musiało jednak upłynąć kilka lat, lat dalszych wysiłków dyrekcji Biblioteki, Senackiej Komisji Bibliotecznej, by wreszcie ogromne zaangażowanie ówczesnego Rektora UMCS, prof. dr. hab. Grzegorza L. Seidlera, doprowadziło w 1963 r. do rozpoczęcia budowy. Sprawy związane z budową i wyposażeniem gmachu były przez wiele lat przedmiotem licznych posiedzeń bibliotecznych, międzybibliotecznych, uniwersyteckich i środowiskowych. Zarówno na etapie projektu, jak i podczas kilkuletniej budowy, Biblioteka utrzymywała stały kontakt z Zarządem Inwestycji Szkół Wyższych w Lublinie. To, że stanął budynek funkcjonalny, który dobrze służy do dzisiaj, Biblioteka zawdzięcza ówczesnemu Dyrektorowi ZISzW, dr. Zdzisławowi Kowalskiemu (w l. 1976–1981 dyrektor Biblioteki), który począwszy od założeń projektowych przez wszystkie etapy budowy i wyposażenia starał się uwzględniać możliwe do zrealizowania fachowe postulaty środowiska bibliotekarskiego – ważne z punktu widzenia przyszłego użytkownika gmachu. Takiej współpracy w przyszłości życzyłaby sobie Biblioteka przy każdej budowie, rozbudowie i modernizacji.

Do nowego gmachu Biblioteka przносиła się z 14 odległych od siebie punktów miasta i ta przeprowadzka wieńczyła wieloletnie wysiłki, a jednocześnie kończyła pasmo ciągłych zmian lokalowych, zamykała okres bardzo uciążliwych warunków egzystencji, ustawicznego zabiegania o nowe pomieszczenia i dodatkowych problemów organizacyjnych. Należy przypomnieć, że przeprowadzka, która trwała od kwietnia do sierpnia 1968 r., dokonana została wysiłkiem samych tylko pracowników Biblioteki, przy nie zahamowanej działalności podstawowej, w tym przede wszystkim usługowej. Uczelnia dała pomoc jedynie w postaci sprzętu.

Powoli dobiegała też końca najdłuższa (1953–1970), najtrudniejsza, ale jednocześnie najbardziej znacząca kadencja dyrektorska mgr. Tadeusza Smółki, st. kustosa dyplomowanego – wielkiego dyrektora na miarę tamtych czasów. Tej kadencji bowiem należy przypisać nie tylko nowy gmach dla Biblioteki, ale także jej rozwój organizacyjny i merytoryczny. Wprowadziła się jako w pełni ukształtowana biblioteka uniwersytecka, z 11 oddziałową strukturą organizacyjną (do dzisiaj w tym kształcie funkcjonująca), z 99 osobowym personelem, wyszkolonym i dobrze przygotowanym do pracy bibliotecznej, z półmilionowym księgozbiorem odpowiadającym nie tylko aktualnym, ale i przyszłym potrzebom rozwijającej się Uczelni. Już wówczas miała widoczne osiągnięcia w zakresie działalności podstawowej, informacji naukowej, pracy dydaktycznej, naukowo-badawczej i wydawniczej oraz reprograficznej. Była biblioteką liczącą się w skali krajowych bibliotek uczelnianych, współpracującą z nimi na różnych płaszczyznach, uczestniczącą w wielu międzybibliotecznych przedsięwzięciach, utrzymującą stałe kontakty z różnymi środowiskami bibliotekarskimi.

Nowa sytuacja lokalowa otwierała perspektywę dalszego rozwoju: zapewniała warunki dla nowej jakości funkcjonowania, znacznie usprawniała realizację zadań usługowych, ponieważ scalenie rozproszonych zbiorów skróciło do minimum drogę książki z magazynu do czytelnika, umożliwiła zorganizowanie 3 dużych i 3 mniejszych czytelni ze sprofilowanymi księgozbiorami podręcznymi. Niestety, już po 10 latach użytkowania zaczęły kończyć się rezerwy magazynowe. Z biegiem czasu stały się ciasne również pomieszczenia działalności podstawowej, ponieważ każda z czterech funkcjonujących tu bibliotek znacznie powiększyła swoje zbiory, a oprócz nich część pomieszczeń zajmują tu od lat inni lokatorzy, którzy nie byli przewidziani w pierwotnych planach. I taką sytuacją lokalową Biblioteka kończy swoje 50-lecie.

Status Biblioteki jako ogólnouczelnianej jednostki o zadaniach usługowych, naukowych i dydaktycznych sankcjonowały wszystkie kolejne ustawy o szkolnictwie wyższym. Pełniła także funkcję ogólnie dostępnej biblioteki naukowej.

Zadanie organizowania warsztatu bibliotecznego, służącego potrzebom nauki i dydaktyki w ogóle, a w szczególności dla dyscyplin reprezentowanych na Uniwersytecie, Biblioteka Główna realizowała przez: gromadzenie, opracowanie i udostępnianie zbiorów oraz tworzenie aparatu informacyjnego o nich. Koordynowała także politykę gromadzenia w sieci bibliotek zakładowych oraz prowadziła centralnie import wydawnictw zwartych i prenumeratę czasopism zagranicznych.

Efektom 50-letniej działalności na tym odcinku jest księgozbiór liczący ok. 1,5 mln. woluminów i jednostek obliczeniowych (łącznie z siecią 26 bibliotek zakładowych zbiory uczelniane liczą ok. 2,2 mln. woluminów i jednostek obliczeniowych). Zbiory biblioteczne mają charakter uniwersalny, z przewagą ilościową pozycji z dyscyplin naukowych, reprezentowanych na Uniwersytecie. Zróżnicowane są nie tylko dziedzinowo i językowo, ale też chronologicznie, pod względem wydawniczo-formalnym i funkcjonalnym. W tej liczbie Biblioteka Główna posiada: ok. 700 tys. woluminów druków zwartych, ok. 300 tys. woluminów wydawnictw ciągłych (20 600 tytułów) oraz ok. 470 tys. woluminów i jednostek obliczeniowych zbiorów specjalnych (w tym: 358 tys. opisów patentowych, a ok. 110 tys. woluminów i jednostek obliczeniowych to: stare druki, rękopisy, ikonografia, kartografia, zbiory muzyczne, mikrofilmy, dokumenty życia społecznego). Posiadany zasób wykazany jest w katalogach ogólnych i specjalnych oraz udostępniany w sposób prezencyjny w czytelniach, przez wypożyczalnię miejscową i międzybiblioteczną.

Od początku swego istnienia Biblioteka prowadziła obsługę informacyjno-bibliograficzną indywidualnych czytelników i instytucji, opracowywała wykazy nabytków, informatory, zestawienia bibliograficzne, prowadziła informację zbiorową dla grup wycieczkowych, urządzała wystawy biblioteczne i ogólnouniwersyteckie, prowadziła szeroką współpracę w zakresie informacji naukowej z innymi bibliotekami krajowymi i zagranicznymi. W ostatnich latach stała się użyt-

kownikiem poczty elektronicznej, co umożliwia wymianę informacji naukowej z ośrodkami akademickimi i instytucjami naukowymi całego świata. Od 1994 r. udostępnia informacje naukowe z wykorzystaniem nośników komputerowych. Posiada, w wersji jednostanowiskowej, bibliograficzne i faktograficzne bazy danych na CD-ROM oraz bazy dostępne w sieci uniwersyteckiej.

Inną formą działalności, podjętą już w 1947 r., była działalność naukowo-badawcza i wydawnicza. Przez minione 50-lecie rozwijała się ona w następujących kierunkach: publikowanie własnych wydawnictw periodycznych, prowadzenie prac bibliograficznych, prac badawczych z zakresu historii książki i bibliotek z uwzględnieniem książki lubelskiej, przygotowanie publikacji dotyczących zbiorów i działalności własnej Biblioteki, publikowanie wyników badań będących rezultatem indywidualnych zainteresowań pracowników, prace redakcyjne, a także współdziałanie w wydawniczych przedsięwzięciach międzybibliotecznych. Nie sposób, w tym miejscu, dokładnie omówić całego dorobku w tym zakresie, dlatego zasygnalizuję tylko niektóre pozycje. Na uwagę zasługuje wydawany od 1953 r. „Biuletyn Biblioteki”, ukazujący się od 36 rocznika (1986 r.) jako „Folia Bibliologica”. Warto także zwrócić uwagę na ważną rolę, jaką spełniały wszystkie prace bibliograficzne, rejestrujące okresowo dorobek Uczelni i poszczególnych wydziałów, bibliografie osobowe pracowników naukowych, do ostatniej o tym charakterze, wydanej w 1995 r., wykazującej wszystkie prace doktorskie i habilitacyjne wykonane na UMCS w latach 1944–1984. Dla prestiżu Biblioteki duże znaczenie miał udział pracowników na przełomie lat 60-tych i 70-tych w opracowaniu 120 haseł do fachowych wydawnictw słownikowych i encyklopedycznych, takich jak: *Słownik pracowników książki polskiej*, *Encyklopedia wiedzy o książce*, *Polski słownik biograficzny*, *Encyklopedia współczesnego bibliotekarstwa polskiego*, a także udział w komitetach redakcyjnych takich czasopism naukowych, jak „Roczniki Biblioteczne” i „Studia o Książce”.

Wpisana w zadania biblioteki uczelnianej działalność dydaktyczna, od pierwszych lat jej funkcjonowania rozwijała się w dwóch kierunkach: szkolenie własnego personelu – teoretyczne i przywarsztatowe oraz szkolenie użytkowników. Już w 1951 r. rozpoczęto tzw. przysposobienie biblioteczne dla studentów pierwszego roku, prowadzone nieprzerwanie do chwili obecnej. W latach 70. wprowadzono zajęcia bibliograficzne dla studentów przygotowujących się do pisania prac magisterskich. Również od wielu lat Biblioteka przyjmuje na praktyki wakacyjne studentów bibliotekoznawstwa z różnych ośrodków uczelnianych. Po uruchomieniu w 1974 r. na UMCS zaocznych studiów bibliotekoznawczych bibliotekarze dyplomowani zasilili kadrę wykładowców, a następnie współpracowali z Zakładem Nauk Pomocniczych Historii i Bibliotekoznawstwa, prowadząc zajęcia na studiach stacjonarnych i zaocznych. W różnych latach Biblioteka odnotowywała też usługi dydaktyczne swoich pracowników, świadczone na rzecz innych środowisk bibliotekarskich.

Nie można tu pominąć roli, jaką w pracy Biblioteki i Uczelni odegrała działalność reprograficzna, podjęta już w latach 50. Biblioteka UMCS była jedną z pierwszych bibliotek uczelnianych w kraju, która widziała potrzebę zorganizowania pracowni mikrofilmowej. Przez wiele lat uzupełniano mikrofilmami luki w wielotomowych wydawnictwach zwartych, w ciągach czasopism oraz w innych cennych dokumentach. Już w latach 60., zgodnie z ówczesną tendencją w bibliotekarstwie naukowym, rozpoczęto wieloletnią szeroko zakrojoną akcję mikrofilmowania posiadanych poloniców ze zbioru starych druków. Pracownia Reprograficzna świadczyła usługi na rzecz wypożyczania międzybibliotecznego, zwiększając jednocześnie swój zasób mikrofilmów o pozycje sprowadzane z innych bibliotek krajowych i zagranicznych. Wykonywała też prace reprograficzne na potrzeby naukowe i dydaktyczne środowiska uczelnianego. W ostatnich latach rozszerzyła zakres prac o wykonywanie odbitek kserograficznych z materiałów bibliotecznych (dopuszczonych do kserografowania) dla użytkowników.

Biblioteka to nie tylko źródła i narzędzia informacji. To również kultura, sztuka, dorobek myśli i nauki. W takim rozumieniu Biblioteka UMCS i jej zbiory wchodzi w skład narodowego zasobu bibliotecznego i ustawowo podlegają ochronie.

Swoje półwiecze Biblioteka zamyka znaczącym i widocznym dorobkiem – osiągnięciami w wielu dziedzinach działalności, dużym bagażem różnych doświadczeń, ale też nie rozwiązanymi problemami, głównie w zakresie ochrony zbiorów przed zniszczeniem. Nie udało się Bibliotece zorganizować pracowni introligatorskiej, która wykonywałaby zarówno oprawy introligatorskie nowych książek i czasopism, jak i prace zabezpieczające w obiektach zniszczonych mechanicznie (przedarcie kart, ubytki, rozpadające się cenne oprawy). Przy tak dużych zbiorach uczelnianej sieci bibliotecznej własna pracownia introligatorska jest wręcz niezbędna. Nie udało się też zorganizować pracowni konserwacji książki, chociaż obie te placówki przewidziane były już w latach sześćdziesiątych. W zakresie konserwacji zabytkowych zbiorów Biblioteka podjęła działalność dopiero w ostatnich latach, zlecając usługi specjalistycznym pracownikom konserwacji papieru i skóry. Nie udało się również rozwiązać problemu przeładowanych od wielu lat magazynów, które w obecnym stanie nie spełniają optymalnych warunków dla przechowywania zbiorów. Trwająca od 1992 r. rozbudowa gmachu bibliotecznego przyniesie w perspektywie powiększenie powierzchni użytkowej, ale też nie rozwiąże tego problemu, ponieważ w nowym budynku nie przewidziano pomieszczeń magazynowych.

Przez całe 50-lecie Biblioteka funkcjonowała w sposób tradycyjny i jako biblioteka tradycyjna wchodzi w następny okres swojej działalności. Jedynie w zakresie opracowania druków zwartych nowych oraz w pracach OIN wykorzystywane były komputerowe narzędzia i źródła informacji. Ostatnie dwa lata były wstępnym etapem przygotowawczym do pełnej komputeryzacji wszystkich prac

i procesów bibliotecznych w zintegrowanym systemie bibliotecznym VTLS, którego wdrożeniem zainteresowane są 4 biblioteki uczelniane Lublina. Było to możliwe dzięki nawiązaniu przez władze rektorskie w 1992 r. kontaktów z amerykańską fundacją The Andrews W. Mellon, która subwencjonuje zakup systemu i sprzętu komputerowego. To, co dotychczas uczyniono, stanowi dopiero pierwsze kroki na długiej drodze do pełnej nowoczesności. Nie jest bowiem sprawą łatwą skomputeryzowanie tak wielkich i tak zróżnicowanych pod względem wydawniczo-formalnym zbiorów. Długo jeszcze tradycyjne metody pracy będą towarzyszyły bibliotekarzom równolegle do wprowadzanych nowoczesnych metod i narzędzi. Zgodnie z potrzebą czasu, Biblioteka musi swoją pracę modernizować, głównie w zakresie informacji naukowej i informacji o posiadanych zbiorach, którą to nowoczesność należy rozumieć jako czynnik wspomagający tradycję biblioteczną w celu szybszego i pełniejszego wykorzystania zgromadzonych zbiorów. Długo jeszcze słowo drukowane, zawarte w wielkich zasobach dokumentów bibliotecznych, będzie podstawowym materiałem bibliotecznym, a informacja komputerowa nie zastąpi bezpośredniego kontaktu pracownika naukowego i studenta z książką, czasopiśmie, dokumentem audiowizualnym, obiektem będącym zabytkiem kultury i sztuki.

Pominęłam ważny problem użytkowników Biblioteki, ponieważ jutrzejszy dzień sesji poświęcony jest roli Biblioteki w środowisku. Biblioteka chętnie wysłucha głosów użytkowników na temat, jak realizowała swoje zadania, o ile spełniła oczekiwania środowiska uczelnianego. Wszystkie oceny i uwagi staną się przedmiotem rozważań i pomocą w dalszej pracy.

Zdając sobie sprawę, że rozwój Biblioteki i jej dorobek w takich wymiarach, jakim zamyka minione 50-lecie, nie byłby możliwy bez zrozumienia, zaangażowania się i znaczącego wsparcia Władz Uczelni, tą drogą Biblioteka dziękuje zarówno obecnym Władzom Uczelni, jak i Władzom wszystkich poprzednich kadencji za stałą troskę o jej losy, za wszelkie decyzje, które dobrze służyły tej instytucji i przychylność okazywaną w codziennej współpracy. Dziękuje również:

- działającej przez wiele lat Senackiej Komisji Bibliotecznej, która zawsze bardzo aktywnie angażowała się w sprawy biblioteczne, szczególnie w tych bardzo trudnych okresach funkcjonowania Biblioteki;

- Radzie Bibliotecznej kilku kadencji, która jako organ doradczy Rektora Uczelni ściśle współdziałała z Biblioteką w granicach statutowych obowiązków;

- wszystkim tym Pracownikom naukowym Uniwersytetu, którzy w różny sposób współpracowali przez długie lata z Biblioteką, służyli radą i pomocą merytoryczną w rozwiązywaniu jej problemów;

- wszystkim swoim Przyjaciółom, a miała ich Biblioteka w minionym okresie bardzo wielu, zarówno w środowisku uczelnianym, jak i poza nim, którzy towarzyszyli jej zarówno w trudnych okresach, jak i w lepszych czasach;

– Dyrekcjom Bibliotek i innych instytucji mieszczących się w tym gmachu za dobrą współpracę i harmonijną współzystencję przez ponad 25 lat, a także Dyrekcjom pozostałych Bibliotek lubelskich, z którymi Biblioteka UMCS dobrze współpracuje od początku swojego istnienia.

Uprzejmie proszę JM Rektora prof. dra hab. Kazimierza Goebła o otwarcie przygotowanej przez Oddział Informacji Naukowej wystawy, która w sposób bardziej szczegółowy i obrazowy pokazuje „Półwiecze Biblioteki”, prezentując je w liczbach, dokumentach, fotografiach i publikacjach; a także drugiej wystawy, przygotowanej przez Oddział Zbiorów Specjalnych, eksponującej zabytkowe i cenne obiekty z zespołu rękopisów, starych druków, zbiorów kartograficznych i ikonograficznych, po konserwacji i renowacji.